

Nicolas Boileau-Despréaux: Diktkonsten

FÖRSTA SÅNGEN

- Den dristige författaren når på Parnassen
förgäves med en vers av högsta klassen
utan en himlens dolda generositet,
utan att födslostjärnan gjort honom poet.
5 I sin begåvnings omkrets är han annars fången,
Febus är döv, Pegasen hjälper inte sången.
- O Du som glöder av Din ivers heta brand
att tränga fram i diktens törnbeströdda land,
låt inte ständigt fruktlös verskonst Dig förtrötta,
10 ty snille är ej lust för rimpar som är nötta.
Frukta all fåfänga och all bedräglighet,
lär känna Din talang så Du Din styrka vet!
- På stora andar överflödar ju naturen
som låter diktaren av rätt talang bli buren.
15 Av kärleks eld kan någon skala dikter fram,
en annan kan av särdrag göra epigram.
Malherbe kan skryta om hur djärva hjältar knogar;
Racan besjunger Phyllis, herdar, djupa skogar.
Av självbeundran kan dock diktare av rang
20 ta miste på sig själva och på sin talang.
Så hände det en av Farets rätt många vänner
som klottrar vers på krogen (en poet Du känner)
men dumt nog ändrade på stilen för att snyggt
besjunga judafolkets lyckosamma flykt.
25 Han önskar Moses genom öknars hetta följa,
men dränks med Farao i Röda Havets bölja.
- Välj ämnet, det sublima eller komedi,
blott sunt förnuft med rimmet står i harmoni:
varandra ömsesidigt tycks de hata mycket;
30 rimmet är ändå slaven genom hela stycket.
Om man bemödar sig med rim på alla sätt
så finner man det i sin diktning ganska lätt.
Förnuftets ok helt utan svårighet det böjer;
besvärar inte, tjänar endast och förnöjer.
35 Ett vårdslöst rim gör gärna mot en dikt revolt.
Rimmet bör lyda diktarsyftet som är stolt.

Håll således förnuftet kärt! Må Dina skrifter
ständigt få kraft och glans av vettiga bedrifter!

40 Många förleds av bländverk utan innehåll
och diktar ivrigt utan all förnuftskontroll.
De avskyr om i dikt de oförmodat vankar
på andras vägar och får tänka andras tankar.
Undvik en sådan överdrift! Låt detta jäkt
på märklighet bedrivs av en romersk sekt!
45 Låt dikten präglas av förnuftets sunda svalka,
men vägen dit är ofta svår på grund av halka.
Man råkar illa ut om man går fel ett steg –
förnuftet håller sig blott till en enda väg.

50 För höga krav på ämnet skalden gärna ställer,
uttömmer sällan det och lämnar det ej heller!
Han skildrar ett palats med omsorgsfull fasad,
detaljrikt han besjunger så terrassers rad,
en yttertrappa här, och där är pelargången,
och längre bort syns präktig guldramp på balkongen,
55 sedan plafonderna i cirkel och oval.
»Här finns ju list och arabesk i denna sal»
Jag hoppar över tjugo sidor till finalen,
och räddas faktiskt av en park från att bli galen.
Fly dessa skalders ofruktbara överflöd
60 och undvik omsorgsfullt detaljen som är död.
Onödigt tal är andefattigt överlastat.
När kräsen ande mättats blir allt snabbt förkastat.
Om du ej skriver kort, kan du ej skriva väl.

65 Rädsla för fel kan driva oss till värre fel.
Din vers blir hård, ty Du är alltför rädd för svaghet.
Du vill ej skriva långt, men skriver då med vaghet.
Avskyr man prakt, blir dikten alldeles för grå;
den som ej kryper diktar gärna i det blå.

70 Om Du vill allmänhetens gillande förtjäna,
bör Du Din stil en ständig omväxling förläna.
En dikt som förefaller jämn och monoton
har fåfäng glans och tröttar oss i lika mån.
Man läser sällan dem som tråkar och som maler
på ständigt samma ton högtidliga koraler.